

Viljandi Linnaraamatukogu Teavikute soetamise toetuse ja töötajate kulude toetuse kasutamise aruande Lisa 1 ja Lisa 2 lühiülevaade.

Lisa 1

1. Lühiülevaade Kultuuriministri 09.01.2015. a määruse nr 1 „Rahvaraamatukogude riigieelarvest finantseeritavate kulude jaotamise kord“ lisa 1 nimetatud kirjanduse komplekteerimisest ning maakonda soetatud teavikute valdkondadest, laadidest toetuse saamise aastal:

Viljandi maakonna rahvaraamatukogud kasutasid 2025. aastal riigi eraldatud teavikute soetamise toetusest 863,33€ kultuuriperioodika ja 43132,07€ kultuuriministri määruse Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavate kulude jaotamise kord Lisas 1 nimetatud teoste ostmiseks.

Viljandi maakonna rahvaraamatukogud ostsid 2025. aastal 12896 eksemplari raamatuid ja 23 muud teavikut. Ostetud raamatutest moodustas 80% ilukirjandus. Ilukirjanduse ostmise osakaal on võrreldes varasema aastaga kasvanud 1%. Liigiti jagunes teavikute ostmine alljärgnevalt (Tabel 1):

Liik	0	1	2	3	5	61	63	6,62	64-69	7	8	821	9
%	0,9	3	0,3	3	2	2	0,5	0,2	1	3,6	0,7	80	2,8

Tabel 1.

Nelja riigi töötasutoetust saava töötaja 2025. aasta töökohustuste kirjeldus.

Riigi ülesannete täitmiseks, eesmärkide saavutamiseks ja raamatukoguteenuste arendamiseks Viljandi maakonnas:

- **peaspetsialist** koordineerib maakonnas rahvaraamatukogude tööd, nõustab raamatukoguhoidjaid ja KOV ametnikke raamatukogunduslikes küsimustes. Koostab maakondliku raamatukoguhoidjate koolituskava, viib läbi õpipäevi, seminare, korraldab kogemusreise. Töötajate koolitamisvajaduse paremaks mõistmiseks ning raamatukoguteenuste kvaliteedi parendamiseks osaleb teenindusprotsessides ja külastab vastavalt võimalustele maakonna raamatukogusid ning korraldab raamatukogu juhtidega ümarlaudu. Korraldab aruandlust, koostab maakondlikud aruanded, analüüsib maakonna raamatukogude tööd, kuulub Rahvusraamatukogu moodustatud raamatukogu statistika töörühma, nõustab raamatukoguprogrammi osas kõiki Viljandi maakonna raamatukogusid (sh kooliraamatukogusid ja Eesti Pärimusmuusika Keskuse teabekogu). Kirjutab eelpool nimetatud tegevuste läbiviimiseks projekte lisarahastuse saamiseks.
- **laste- ja noortetöö spetsialist** koordineerib lastetööd maakonnas; nõustab maakonna õpetajaid, raamatukoguhoidjaid ja lapsevanemaid soovitusliku kirjanduse osas; koostab soovitusnimekirju; korraldab laste- ja noorte maakondlikke ühekordseid ja sariüritusi, mis

toimuvad igakuiselt või mitu korda aastas; kirjutab maakondlikke projekte lisarahastuse saamiseks; kajastab võimalusel lasteüritusi kohalikus raadios ja ajalehes; kuulub ERÜ lasteteeninduse toimkonda; maakondlikel seminaridel tutvustab riiklikke ja maakondlikke laste- ja noorteüritusi. Eelnimetatud tegevused tagavad raamatukogudes kasutajate järelkasvu ja raamatukoguteenuste jätkusuutlikkuse.

- **komplekteerimisosakonna juhataja** jälgib teavikute komplekteerimisel Kultuuriministri 09.01.2015. a määruse nr 1 täitmist, koostab selle alusel tellimisnimekirju ja nõustab maakonna rahvaraamatukogude töötajaid. Igale nädalale koostab elektroonilises keskkonnas tellimisnimekirjad maakonna rahvaraamatukogudele ja vormistab tellimuse, jälgib erinevate tarnijate hinnakirju ja tellib teavikud kõige soodsama hinnaga pakkujalt, edastab kirjastuste soodusnimekirjad rahvaraamatukogudele ja teostab järelkomplekteerimist, maakonna raamatukoguhoidjate seminaridel annab ülevaate uuendustest, muudatustest. Vastavalt Viljandi linna hankekorrale koostab igal nädalal raamatuostude hinnavõrdlustabelid, kus on märgitud odavaima pakkumise tegija ja registreerib tabelid dokumendihaldussüsteemi. Tagab teavikute tellimise soodsaima pakkumisega tarnijalt. Komplekteerides üheaegselt nii riigi kui KOV toetuse eest loob võimaluse KOV eraldatud raha ja riigi toetust kasutada optimaalselt, väldib dubleerimist ning võimaldab tellida rohkem teavikuid.
- **komplekteerimisosakonna raamatukoguhoidja** töötleb elektrooniliselt 34 raamatukogu (koos harukogudega) teavikud, 2-3 korda kuus komplekteerib raamatukogude kaupa raamatupakid, nõustab Viljandi maakonna raamatukogusid raamatu- ja perioodikakirjete koostamisel, jälgib perioodikakirjete koostamise korrektsust, korrastab Urrami kataloogi Viljandi maakonna kirjeid (dublettide kustutamine).

Lisa 2

Lühiülevaade raamatukoguteeninduse maakondlikust koordineerimisest, olulistest sündmustest ja hinnang seatud eesmärkide saavutamisele toetuse saamise aastal ning arenguväljavaadetele järgmisel kalendriaastal.

Eesmärgid 2025. aastaks:

1. Teema-aasta Eesti Raamat 500 tähistamine.
2. "Sakala Kalender 2026" väljaandmine.
3. Lugejaandmebaasi ja kogude korrastamine.
4. Kasutaja- ja digipädevuse koolituse kavade koostamine ühistel alustel maakonnas.
5. Komplekteerimispõhimõtete uuendamine ja ühtlustamine maakonnas.
6. Maakondliku lugejaküsitluse korraldamine.
7. Raamatukogutöötajate täienduskoolituse korraldamine. Leedu sõprusraamatukogudes kogemuste vahetamine.
8. Laste- ja noorte maakondlike ürituste korraldamine.
9. Põhja-Sakala valla raamatukogu ja Viljandi linnaraamatukogu arengukavade koostamine.

2025. aasta olulised tegevused, hinnang seatud eesmärkidele:

1. Eesti Raamatu Aasta tähistamine. Üritused, töötoad, näitused, väljapanekud, rattamatkad. Raamatu Aasta piltvaiba tikkimine toimus Viljandi linnaraamatukogus, Tarvastu käsitöökojas, Pilistvere kirjandusfestivalil ja Viljandi Pärimusmuusika Festivali ajal Kondase Keskuses.
2. Oktoobris 2025 anti välja ja esitleti „Sakala Kalender 2026“.
3. Lugejate andmebaasi ja kogude korrastamine. Andmebaasist eemaldati lugejate andmeid, kes ei ole raamatukogu kasutanud üle kolme aasta. Elektronkataloogist tõsteti kokku dubletseid kirjeid.
4. Toimus seminar kasutaja- ja digipädevuse koolituste kavade koostamise teemal. Jätkus elanike digikirjaoskuse koolitamine ja nõustamine. Raamatukogud korraldasid individuaalseid nõustamisi.
5. Komplekteerimise põhimõtete arutelu järel koostasid dokumendi kaks raamatukogu.
6. Raamatukogupäevade ajal viidi maakonnas läbi lugejaküsitlus.
7. Täienduskoolituste ja õppepäevade korraldamine lähtudes 2025. aasta koolitusplaanist. Viidi läbi erinevatel teemadel. Mitmed koolitused lastetöö paremaks korraldamiseks. Leedu raamatukogudega kogemuste vahetamine jäi ära rahaliste vahendite nappuse tõttu. Kogemuste vahetamine toimus Läti raamatukogudega.
8. Lastele ja noortele korraldati maakondlikke ettelugemisvõistlusi, mälumänge, viktoriine, kohtumisi kirjanikega jne.
9. Põhja-Sakala valla raamatukogu koostas arengukava, mis ootab valla kinnitust. Viljandi linnaraamatukogu koostas arengukava, mille kinnitas linnavalitsus.

Eesmärgid 2026. aastaks:

1. Jätkub teema-aasta Eesti Raamat 500 tähistamine.
2. "Sakala Kalender 2027" väljaandmine.
3. Lugejaandmebaasi ja kogude korrastamine.
4. Kasutaja- ja digipädevuse koolituse kavade koostamine ühistel alustel maakonnas.
5. Komplekteerimispõhimõtete uuendamine ja ühtlustamine maakonnas.
6. Raamatukogutöötajate täienduskoolituse korraldamine.
7. Laste- ja noorte maakondlike ürituste korraldamine.